41998Y0715(01)

1998 7 15 EUROPOS BENDRIJŲ OFICIALUSIS LEIDINYS C 220/1

EUROPOS SĄJUNGOS VALSTYBIŲ NARIŲ IR VIDURIO BEI RYTŲ EUROPOS ŠALIŲ KANDIDAČIŲ IR KIPRO PAKTAS PASIRENGIMO STOJIMUI LAIKOTARPIU DĖL ORGANIZUOTO NUSIKALSTAMUMO

(1998 m. gegužės 28 d. TVR Tarybos patvirtintas tekstas)

(98/C 220/01)

Mes, Europos Sąjungos valstybių narių teisingumo ir vidaus reikalų ministrai, vykdydami mums pavestas Europos Sąjungos Tarybos narių funkcijas ir veikdami kartu su Komisija,

ir

mes, Vidurio ir Rytų Europos šalių kandidačių, įskaitant Baltijos valstybes, bei Kipro teisingumo ir vidaus reikalų ministrai, pirmieji toliau – ES valstybės narės, o pastarieji toliau – VRE šalys ir Kipras,

SUSIRINKĘ Briuselyje 1998 m. gegužės 28 d.,

ATSIŽVELGĘ į Europos Sąjungos kovos su organizuotu nusikalstamumu veiksmų planą, 1997 m. patvirtintą Amsterdamo Europos Vadovų Tarybos ([1]), ypač į jo 3 rekomendaciją,

PABRĖŽDAMI mūsų bendrą įsipareigojimą demokratijai, žmogaus teisėms ir teisinei valstybei bei žinodami, kad organizuotas nusikalstamumas kelia didelę grėsmę šioms vertybėms, kadangi jis visuose lygmenyse įsiskverbia į valdžios struktūras, teisėtas komercines ir finansinių paslaugų įmones bei visuomenę, jas užkrečia ir korumpuoja,

PRIPAŽINDAMI, jog tam, kad ir nacionaliniu, ir tarptautiniu lygmeniu būtų garantuotas efektyvus teisėsaugos ir teisminis bendradarbiavimas, būtini bent šie dalykai:

— veiksmingos policijos struktūros, turinčios įgaliojimus veikti, parengtą personalą ir techninę įrangą, reikalingą veiksmingai kovai su nusikalstamumu,

— tinkamai įgaliota teisingumo sistema, kurios veikla grindžiama šiuolaikinėmis materialinėmis ir proceso normomis,

— pakankama teisinė bazė kovai su korupcija ir nuoseklus jos taikymas,

— praktinis teisėsaugos institucijų pajėgumas kovoti su organizuotu nusikalstamumu, įskaitant su narkotinėmis medžiagomis susijusius nusikaltimus bei tarptautinę prekybą ginklais, konfiskuojant nusikalstamu būdu įgytas lėšas ir užkertant kelią pinigų plovimui,

— pakankamos prevencinės priemonės kovojant prieš piktnaudžiavimą narkotinėmis medžiagomis,

— griežta legaliai įsigytų ginklų kontrolė,

NUSPRENDĘ glaudžiai bendradarbiauti kovojant su organizuotu nusikalstamumu ir kitomis sunkių nusikaltimų formomis, įskaitant prekybą žmonėmis ir organizuotą nelegalią imigraciją,

NUSPRENDĘ taip pat gerinti tarptautinį bendradarbiavimą, siekiant nugalėti šį reiškinį,

ATSIŽVELGDAMI į 1994 m. rugsėjo mėn. Berlyno deklaraciją, 1994 m. lapkritį įvykusią Jungtinių Tautų Pasaulinę ministrų konferenciją dėl tarptautinio organizuoto nusikalstamumo, į 1996 m. balandžio 12 d. G7/P8 pateiktas

([1]) OL C 251, 1997 8 15, p. 1.

40 rekomendacijų dėl kovos su tarptautiniu organizuotu nusikalstamumu, 1996 m. liepos 30 d. Ministrų konferencijos G7/P8 pateiktas 25 rekomendacijas dėl terorizmo ir 1997 m. gruodžio 10 d. G8 patvirtintus 10 kovos su nusikaltimais panaudojant modernias technologijas principų,

PRIPAŽINDAMI, kad jau turime bendrą požiūrį į tai, kaip kovoti su organizuotu nusikalstamumu, kadangi visi mes esame prisijungę prie tam tikrų tarptautinių dokumentų, susijusių su kova su organizuotu nusikalstamumu,

ATSIŽVELGDAMI į diskusijas dėl organizuoto nusikalstamumo, vykusias kituose tarptautiniuose forumuose, pavyzdžiui, Jungtinėse Tautose, kurios Lenkijos Respublikos iniciatyva šiuo metu analizuoja galimybę parengti JT konvenciją dėl organizuoto nusikalstamumo,

PRIPAŽINDAMI vykdomą bendradarbiavimą tarp mūsų valdžios institucijų ir norėdami jį sustiprinti šiuo metu bei per ilgesnį laiką,

NORĖDAMI šiuo tikslu sudaryti paktą, kuris pasirengimo stojimui laikotarpiu leis sustiprinti dabartinį bendradarbiavimą,

ATSIŽVELGDAMI į būtinybę VRE šalims ir Kiprui prieš įstojant į Europos Sąjungą įgyvendinti ES *aquis*,

PAREIŠKIAME:

1 principas

Mes patvirtiname savo apsisprendimą visiškai bendradarbiauti kovojant su visų rūšių organizuotu nusikalstamumu ir kitomis sunkių nusikaltimų formomis

2 principas

Su pasitenkinimu pažymime tai, kad VRE šalys ir Kipras pareiškė apie savo ketinimą priimti ir veiksmingai įgyvendinti 1959 m. Europos konvenciją dėl savitarpio pagalbos baudžiamosiose bylose, taip pat tarptautines konvencijas, minimas Europos Sąjungos kovos su organizuotu nusikalstamumu veiksmų plano 13 rekomendacijoje. Tai bus atlikta kaip įmanoma greičiau, kaip nustatyta 13 rekomendacijoje.

Pažymint tai, kad mes visi ratifikavome kai kuriuos iš tų dokumentų, 13 rekomendacijoje nurodytos tarptautinės konvencijos yra šios:

— Europos konvencija dėl ekstradicijos, 1957 m. Paryžius,

— Europos konvencijos dėl ekstradicijos antrasis papildomas protokolas, 1978 m. Strasbūras,

— Europos konvencijos dėl savitarpio pagalbos baudžiamosiose bylose protokolas, 1978 m. Strasbūras,

— Konvencija dėl pinigų išplovimo ir nusikalstamu būdu įgytų pajamų paieškos, arešto bei konfiskavimo, 1990 m. Strasbūras,

— Konvencija dėl muitinės administracijų savitarpio bendradarbiavimo ir jos protokolas, 1967 m. Neapolis ([1]),

— Susitarimas dėl neteisėtos prekybos jūra, įgyvendinantis Jungtinių Tautų Organizacijos konvencijos dėl kovos su neteisėta narkotinių ir psichotropinių medžiagų apyvarta 17 straipsnį, 1995 m. Strasbūras,

— Konvencija dėl kovos su neteisėta narkotinių priemonių ir psichotropinių medžiagų apyvarta, 1988 m. Viena,

— Europos konvencija dėl kovos su terorizmu, 1977 m. Strasbūras.

Be to, su pasitenkinimu pažymime tai, kad VRE šalys ir Kipras ketina priimti ir įgyvendinti teisės aktus, kurie iki stojimo leis joms ratifikuoti konvencijas, minimas kovos su organizuotu nusikalstamumu veiksmų plano 14 rekomendacijoje.

3 principas

Ketiname bendradarbiauti kuriant centrines teisėsaugos ir teisminės institucijas, atsakingas už kovą su organizuotu nusikalstamumu bei užtikrinant veiksmingą jų veiklą. Šios institucijos yra visų pirma tos, kurios aptartos kovos su organizuotu nusikalstamumu veiksmų plano 1 rekomendacijoje (centrinės nacionalinės institucijos, atsakingos už kovos su organizuotu nusikalstamumu

([1]) Pažymėtina, kad ši konvencija nėra teikiama pasirašyti šalims kandidatėms.

koordinavimą), 19 rekomendacijoje (centrinės nacionalinės įstaigos pasiteirauti), 20 rekomendacijoje (nacionalinės daugiadalykinės grupės) ir 21 rekomendacijoje (Europos teisminis tinklas).

Laikantis atitinkamos nacionalinės teisės aktų bazės, šios institucijos taip pat palengvins:

— operatyvų ir veiksmingą tarptautinį teisėsaugos ir teisminį bendradarbiavimą, susijusį su kova su organizuotu nusikalstamumu, ir

— kovos su organizuotu nusikalstamumu koordinavimą šalių viduje.

Mes pranešime apie nacionalinius keitimosi informacija punktus, įsteigtus laikantis veiksmų plano 19 rekomendacijos, Europos Sąjungos Tarybos Generaliniam sekretoriatui, kuris išplatins apie tai informaciją visiems suinteresuotiems asmenims.

Žinodami tai, kad būtina koordinuoti kriminalinių nusikaltimų tyrimą tam, kad kova su organizuotu nusikalstamumu būtų sėkminga, ir atsižvelgdami į kiekvienos iš mūsų valstybių konstitucinę sąrangą, manome, kad tikslinga numatyti daugiadalykinių integruotų grupių sudarymą nacionaliniu lygmeniu, kaip numatyta kovos su organizuotu nusikalstamumu veiksmų plano 20 rekomendacijoje. Ketiname laikas nuo laiko organizuoti tokių grupių susitikimus aptarti bendras strategijas ir veiksmus, atitinkamai, tam pasitelkiant Europolo pagalbą.

Susitariame dėl bendros metinės strategijos ir dėl jos rengimo, pasitelkus Europolo pagalbą, tam, kad būtų nustatytos pagrindinės, visiems mums bendros grėsmės, susijusios su organizuotu nusikalstamumu. Šiuo tikslu kiekviena Tarybai pirmininkaujanti valstybė narė organizuoja susitikimus šiai metinei strategijai parengti ir patikslinti, kurioje naudinga būtų remtis patirtimi, aptarta metinėje Europos Sąjungos kovos su organizuotu nusikalstamumu ataskaitoje. VRE šalys ir Kipras yra pasirengusios užpildyti šiam tikslui Europos Sąjungos parengtą anketą ir bus tinkama tvarka informuoti apie punktų darbą ir Tarybos pagalbą bei Europolo darbą.

4 principas

Pabrėžiame, kad svarbu glaudžiai bendradarbiauti klausimais, susijusiais su operatyviu ir veiksmingu keitimusi informacija, atliekant tyrimus ir teikiant savitarpio teisinę pagalbą, taip pat teikiant paramą operatyvinei ir tyrimo veiklai.

VRE šalys ir Kipras apsvarstys teisminio bendradarbiavimo įstaigų pasiteirauti steigimą palengvinant teisminį bendradarbiavimą tarp jų pačių ir su Europos Sąjungos valstybėmis narėmis, numatant juos palaipsniui įtraukti į Europos Sąjungos tinklą.

5 principas

Mūsų nuomone labai svarbu, kad tarpusavyje keičiantis teisėsaugos turima informacija būtų apsaugoti individualūs asmenų duomenys. Informacija turėtų būti keičiamasi ne tik atliekant tyrimus, tačiau taip pat ir renkant informaciją bei ja dalijantis, kai kuriamos ilgalaikės strategijos.

Mums žinoma, kaip svarbu rinkti informaciją apie nusikalstamas grupuotes ir jų buveines, kad galima būtų atlikti veiksmingesnę analizę.

Pabrėžiame tai, kaip svarbu yra užtikrinti, kad bet koks keitimasis informacija vyktų pagal atitinkamas taisykles, susijusias su duomenų apsauga, ypač pagal 1981 m. sausio 28 d. Europos Tarybos konvenciją dėl asmenų apsaugos ryšium su asmens duomenų automatizuotu tvarkymu. Su pasitenkinimu pažymime tai, kad VRE šalys ir Kipras ketina kuo greičiau ratifikuoti šią konvenciją, jei to dar nepadarė.

Pabrėžiame, kad iš kitų šalių gaunamą slaptą informaciją būtina apsaugoti tiek, kiek tai įmanoma. Kviečiame kiekvienos iš mūsų valstybių kompetentingas institucijas pasikeisti tarpusavio informacija apie reikalavimus, keliamus informacijos atskleidimui vykstant teismo ir administraciniams procesams bei iš anksto aptarti dėl tokių reikalavimų galinčius kilti sunkumus. Dėl to manome, kad perduodančiajai valstybei turėtų būti sudarytos galimybės nustatyti sąlygas, kurių turėtų laikytis priimančioji valstybė, kad būtų apsaugota slapta informacija, dar prieš priimant sprendimą dėl tokios informacijos perdavimo.

6 principas

Manome, kad savitarpio praktinė pagalba atliekant tyrimus ir operacijas turi didžiausią svarbą.

Tokia savitarpio praktinė pagalba gali būti:

— mokomoji pagalba ir pagalba aprūpinant įranga,

— bendra tiriamoji veikla ir specialiosios operacijos, atitinkamai, pasinaudojant Europolo pagalba,

— palengvintas tarpvalstybinis teisėsaugos bendradarbiavimas ir teisminis bendradarbiavimas tiek atliekant ilgalaikius tyrimus, tiek vykdant trumpas operacijas, ypač, užtikrinant skubų atitinkamų paraiškų tvarkymą bei logistinę pagalbą vykstant tarpvalstybiniam bendradarbiavimui,

— abipusiai mainai teisėsaugos pareigūnais ir teisminių institucijų atstovais, siunčiant juos į stažuotes mūsų šalims svarbiose tyrimų srityse.

Pabrėžiame tai, kokios aktualios ir veiksmingos yra elektroninio stebėjimo, slaptų operacijų ir kontroliuojamų gabenimų technologijos. Ketiname palengvinti tarptautinį bendradarbiavimą šiose srityse, visapusiškai atsižvelgdami į pasekmes žmogaus teisėms.

7 principas

Mūsų nuomone labai svarbūs yra bendri dvišaliai ar daugiašaliai teisėsaugos projektai. Šios formos bendradarbiavimo turėtų būti siekiama ypač kovojant su tokiais organizuoto nusikalstamumo aspektais, kurie kelia bendrų tarpvalstybinių problemų, o toks bendradarbiavimas turėtų būti grindžiamas projektų principu, kurį savo 1997 m. gruodžio 4 d. posėdyje patvirtino Europos Sąjungos Taryba.

Mes žinome apie poreikį tiek, kiek tai būtina ir laikantis atitinkamų Europos Sąjungos Tarybos rezoliucijų, parengti ir įgyvendinti liudininkų ir su teisėsauga bendradarbiaujančių asmenų apsaugos programas, ir tuo tikslu padėti vieni kitiems, visų pirma, numatant galimybę bendru susitarimu priimti minėtus asmenis į savo šalis.

8 principas

Pabrėžiame tai, koks, laikui bėgant, svarbus yra Europolas VRE šalims ir Kiprui, kaip informacijos kanalas bei analitinę patirtį ir operatyvinę pagalbą teikianti institucija.

Taigi, VRE šalys ir Kipras ketina kiek įmanoma greičiau atitinkamai pasiruošti, kad galėtų prisijungti prie Europolo konvencijos jų stojimo metu ir įsteigti būtinus nacionalinius padalinius.

Su pasitenkinimu pažymime tai, kad VRE šalys ir Kipras jau užmezgė preliminarius ryšius su Europolo narkotikų padaliniu, ir mes skatiname tokius ryšius; taip pat tai, kad, Europolo konvencijai jau įsigaliojus, jos ketina pradėti rengti oficialius susitarimus, kurie bus sudaryti priėmus šį paktą, ypač dėl ryšių palaikymo pareigūnų paskyrimo į Hagą. Europos Sąjungos Taryba ir Komisija ketina padėti VRE šalims ir Kiprui pradėti steigti būtinus nacionalinius padalinius ir skatinti finansavimą per atitinkamas Bendrijos programas laikantis joms taikomų taisyklių.

9 principas

Su pasitenkinimu pažymime tai, kad tam, kad teismo pavedimai kitos valstybės teismui ir kiti teismo prašymai būtų vykdomi greitai ir veiksmingai, VRE šalys ir Kipras yra pasirengę padaryti geros praktikos pareiškimą laikantis 1998 m. birželio 29 d. Tarybos priimtų Bendrųjų veiksmų dėl savitarpio teisinės pagalbos baudžiamosiose bylose geros praktikos ([1]).

10 principas

Tam, kad pažeidėjams būtų užkirstas kelias naudotis įvairių mūsų teisinių sistemų skirtumais, kas galėtų sąlygoti jų nebaudžiamumą, pabrėžiame tai, kaip yra svarbu kuo anksčiau ratifikuoti 1995 m. ir 1996 m. Europos Sąjungos konvencijas dėl ekstradicijos, sudarytas pagal bendrąsias Europos Sąjungos nuostatas, ir tai, kaip svarbu yra VRE šalims ir Kiprui priimti teisės aktus, kurie leis jiems prisijungti prie tų konvencijų stojimo į Europos Sąjungą metu. Tai darydami išreiškiame savo ketinimą kuo mažiau naudotis tose konvencijose numatytų išlygų galimybėmis. Užtikrinsime, kad būtų veiksmingai taikomas principas „aut dedere, aut iudicare“.

11 principas

Turėtų būti atliktas kuo platesnis tyrimas tų galimybių, kurias teisėsaugos tarnybų ar teisminių institucijų pareigūnams atveria įvairios programos, pavyzdžiui, PHARE ir MEDA bei atitinkamos specifinės programos teisingumo ir vidaus reikalų srityje, pavyzdžiui, OISIN, *Grotius*, STOP, *Odysseus* ir *Falcone*. Visų pirma turėtų būti skatinamas mokymas, siekiant įgyti visapusišką supratimą apie organizuotą nusikalstamumą, taip pat įvertinti ir patobulinti kovos su juo priemones. Mokymams galima panaudoti atitinkamus mokymo modulius, pavyzdžiui tuos, kuriuos parengė Policijos mokyklų asociacija (AEPC).

12 principas

Manome, kad korupcija yra viena iš didžiausių grėsmių mūsų visuomenėms, dėl kurios apgaunami piliečiai bei privačios ir viešosios įstaigos. Dėl to pabrėžiame būtinybę kartu parengti išsamią kovos su visų formų korupcija politiką. Tuo tikslu kartu su atitinkamomis Tarybos ir Komisijos įstaigomis organizuosime

([1]) OL L 191, 1998 7 7, p. 1.

reguliarias konsultacijas, kai tokia politika bus rengiama, o Europos Sąjungos valstybės narės stengsis į šį darbą įtraukti VRE šalis ir Kiprą.

13 principas

Susitariame, kad kovai su pinigų plovimu turėtų būti visiškai įgyvendintos 40 FATF rekomendacijų, 1991 m. birželio 10 d. Tarybos direktyva 91/308/EEB dėl finansų sistemos apsaugos nuo jos panaudojimo pinigų plovimui [1] ir 1990 m. Konvencija dėl pinigų išplovimo ir nusikalstamu būdu įgytų pajamų paieškos, arešto bei konfiskavimo.
Išreiškiame savo ketinimą nacionaliniu lygmeniu įsteigti, jeigu to dar nepadarėme, finansinės žvalgybos padalinius pagal *Egmont* grupės sąvoką, kurie būtų

„centrinės nacionalinės agentūros, kurioms pavesta gauti (ir, kai leista, reikalauti), analizuoti ir kompetentingoms institucijoms platinti atskleistą finansinę informaciją:

i) susijusią su įtariamomis nusikalstamu būdu įgytomis lėšomis;

ii) kuri reikalaujama pagal nacionalinius teisės aktus ar kitas nuostatas kovai su pinigų plovimu."

14 principas

Siekdami pagerinti esamą Europos Sąjungos valstybių narių ir VRE šalių bei Kipro bendradarbiavimą, turėtume kuo geriau panaudoti mūsų ryšių palaikymo pareigūnus ir ryšių palaikymo teismo pareigūnus, taip pat pabrėžiame, jog pageidautina išplėsti tuos susitarimus.

15 principas

Patikime šį paktą, paremtą pirmiau nustatytais principais, įgyvendinti grupei, kurią sudaro ekspertai iš visų valstybių, šio pakto šalių. Įgyvendinimas grindžiamas šiais pagrindiniais elementais:

— atspirties tašku pasirenkamas Europos Sąjungos kovos su organizuotu nusikalstamumu veiksmų planas, siekiant nustatyti tarptautinio organizuoto nusikalstamumo keliamą grėsmę ir jai priešintis,

— reguliariai stebima ir vertinama kovos su organizuotu nusikalstamumu eiga kiekvienoje iš mūsų šalių ir, atitinkamai, nustatomi kiekvienos šalies prioritetai. Šis stebėjimas ir vertinimas atliekamas pasinaudojant valstybių narių ir Komisijos ekspertų bendrai atliktais platesniame plėtros proceso, kiek tai susiję su teisingumo ir vidaus reikalų aspektais, kontekste, vertinimais,

— planuojami, vykdomi ir bendrai vertinami kovos su organizuotu nusikalstamumu projektai, atitinkamai, įtraukiant ir Europolą, *inter alia*, siekiant nustatyti sritis, kuriose techninė ir finansinė pagalba VRE šalims ir Kiprui padėtų pasirengti narystei Europos Sąjungoje.

Priimta Briuselyje, 1998 m. gegužės 28 d.

Tarybos vardu

Pirmininkas

J. STRAW

[1] OL L 166, 1991 6 28, p. 77.